

PYRAMIDA EL CASTILLO

Pyramida El Castillo je součástí nejslavnějšího a nejlépe zrestaurovaného mayského naleziště CHICHÉN ITZÁ na poloostrově Yucatán. Když projdete ve Středisku služeb turnikety do archeologické zóny, objeví se před vámi El Castillo (také zvaný Kukulcánova pyramida) ve vší své grandióznosti. Původní zdejší chrám byl předtoltécký, vybudovaný kolem roku 800 n.l., ale současná 25 metrů vysoká budova, stavěná přes původní, má podél schodiště vytesaného opeřeného hada a na portálech na vršku chrámu toltécké válečníky.

Pyramida je ve skutečnosti mayským kalendářem z kamene. Každá z devíti úrovní El Castilla je schodištěm rozdělena do dvou částí, čímž vzniklo osmnáct oddělených teras, které představují osmnáct dvacetidenních měsíců mayského kalendáře. Každé ze čtyř schodišť má 91 schodů, když přidáte plošinu na vrcholu, součet dává 365, počet dnů v roce. Na každém průčelí pyramidy je 52 plochých panelů, které připomínají 52 let kalendářního cyklu. A navíc během jarní a podzimní rovnodennosti vytváří světlo a stíny na straně severního schodiště řadu trojúhelníků, které napodobují plazení hada (lze si všimnout kamenné hlavy hada u spodní části schodiště). V březnu had šplhá nahoru, v září dolů.

MEXICO CITY

Mexiko (španělsky Ciudad de México, anglicky Mexico City) je hlavní město Mexika. Leží ve vnitrozemí, vysoko v horách (2000 m n. m.) a je jedním z největších měst na světě. Jako federální distrikt (Distrito Federal, zkráceně DF) je vedle 31 států jednou ze 32 státotvorných územně-správních jednotek Mexika.

Ciudad de México patří mezi města s největšími sociálními rozdíly mezi obyvateli jednotlivých čtvrtí. Ve východní části města se lidé potýkají s chudobou, nezaměstnaností a nedostatkem jídla a pitné vody. Mezi největší chudinské čtvrtě patří například Nezahualcóyotl (1,5 mil. obyv.). Západní část oplývající blahobytem je rájem bohatců. Centrem města je náměstí Zócalo a náměstí Tři kultur. Od roku 1987 figuruje historické centrum města společně s kulturní krajinou Xochimilca na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Ve městě se nacházejí další 2 kulturní památky UNESCO - dům a ateliér Luise Barragána a univerzitní kampus Mexické národní autonomní univerzity.

V blízkosti města (72 km východně směrem na Pueblu) se nalézá aktivní sopka Popocatepetl, která je zároveň druhým nejvyšším vrcholem Mexika. Za dobré viditelnosti ji můžete spatřit pouhým okem.

TEOTIHUACAN

Teotihuacán je jedna ze starých mezoamerických kultur, mezi 1. a 8. stol. n. l. nejvýznamnější náboženské centrum celé Střední Ameriky. Zříceniny Teotihuacánu leží dnes necelých 50 kilometrů severovýchodně od Mexico City. Teotihuacán je nejen v mexických mýtech popisován jako zvláštní, magické, posvátné místo skrývající mnoho tajemství a ohromující svojí monumentalitou.

Trosky posvátného města poprvé objevili Aztékové, kteří tuto oblast osídlili 700 let poté, co bylo město kolem r. 600 n.l. opuštěno. Jeho bývalá krása na ně udělala takový dojem, že uvěřili, že je to rodiště bohů. Název Teotihuacán pochází právě z aztéckého náhuatlu a znamená „město bohů“ nebo „místo, kde se lidé stávají bohy“ nebo přesněji „místo, kde je hojnost bohů“. To Aztékové pojmenovali hlavní tepnu města Cesta mrtvých a stavby nazvali pyramidou Slunce a Měsíce. Skutečné

jméno města ani jeho monumentů neznáme. Doposud je záhadou, kdo byli jeho zakladatelé a jakým jazykem mluvili, protože po sobě nezanechali žádné písemné památky, jen několik nerozluštitelných symbolů či náčrtů. Přestože se již podařilo identifikovat řadu vlivů, jež na Teotihuacán působily, dodnes se neví, odkud přišli a k jaké etnické skupině tito lidé patřili. Proto se zavedl pojem Teotihuacánská kultura nebo civilizace Teotihuacánu. Panují domněnky, že to mohli být Toltekové, někdo tvrdí, že tito lidé byli Otomíové a jiní se naopak přiklání k názoru, že se jednalo o Totonaky. Doposud to však jsou jen pouhé hypotézy. Jinde se dočtete, že obyvatelé Teotihuacánu byli mnohonárodnostním společenstvím, které uctívalo bohyni zosobněnou v posvátné hoře Cerro Gordo. K této verzi se ve svém článku přiklání i Stanislav Chládek: „Na začátku prvního milénia radikálně změnila demografii centrálního mexického údolí mohutné výbuchy sopek Xitle a Popocatepetl. Starší civilizace, které existovaly před začátkem našeho letopočtu, byly rozsáhlým kataklyzmatem z velké části zničeny a obyvatelé, kteří katastrofu přežili, se přesunuli na sever údolí a založili Teotihuacán.“ Kvůli neznalosti jazyka zatím ani není možné získat více údajů o jménech vládců či o historii a sociálněpolitické organizaci města. Totožnost národa, který způsobil rozkvět největšího a nejvýznamnějšího města v Mezoamerice, zůstane ještě nějakou dobu záhadou.